

ÇOCUKLAR İÇİN KLASİKLER

ANTOINE DE SAINT-EXUPÉRY

Küçük Pren

Remzi Kitabevi

Gezegeninden kaçmak için, göç eden bir
yabani kuş sürüsünden yararlandı.

Antoine de Saint-Exupéry

Küçük Prens

Fransızca aslından Türkçeleştiren

Kerem Topuz

*Yazarın suluboya
resimleriyle*

Remzi Kitabevi

Çocuklar İçin Klasikler
KÜÇÜK PRENS / Antoine de Saint-Exupéry
Özgün adı: *Le Petit Prince*

Türkçesi
© Remzi Kitabevi, 2015

Yayına hazırlayan: Erol Erduran
Kapak resmi ve iç resimler: Antoine de Saint-Exupéry

ISBN 978-975-14-1649-0

BİRİNCİ BASIM: Ocak 2015

Kitabın basımı 10 000 adet olarak yapılmıştır.

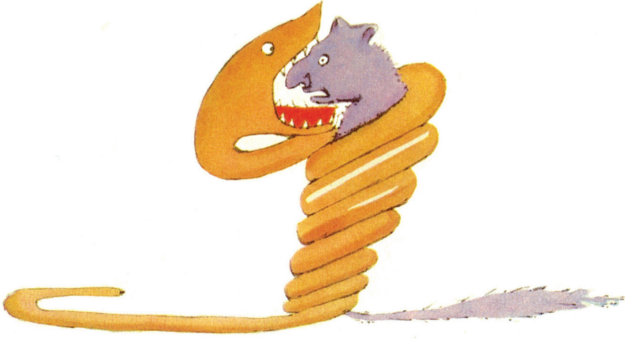
Remzi Kitabevi A.Ş., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul
Sertifika no: 10705
Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090
www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Remzi Kitabevi A.Ş. basım tesisleri
100. Yıl Matbaacılar Sitesi, 196, Bağcılar-İstanbul
Sertifika no: 10648

Léon Werth'e

Bu kitabı bir büyüğe ithaf ettiğim için, çocuklardan özür diliyorum. Ciddi bir mazeretim var gerçi: bu kişi benim dünyadaki en iyi arkadaşım. Bir ikinci mazeretim de şu: bu kişi, çocuk kitapları dâhil olmak üzere her şeyi anlayabiliyor. Üçüncü bir mazeretim daha var: bu kişi, aç biilaç ve soğuktan titreyerek Fransa'da yaşıyor. Teselli edilmeye ihtiyacı var. Eğer tüm bu nedenler yeterli değilse, kitabı bu kişinin çocukluğuna ithaf edebilirim. Ne de olsa, tüm büyük insanlar ilk başta birer çocuk değil miydiler? (Ne var ki aralarından pek azı bunu hatırlar). Dolayısıyla, ithafımı şu şekilde değiştiriyorum:

Küçük bir çocuk olduğu günlerdeki
Léon Werth'e

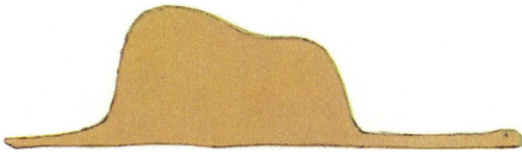

I

Altı yaşındayken, balta girmemiş ormanları konu edinen *Yaşanmış Öyküler* adlı bir kitapta harika bir resim görmüştüm. Yırtıcı bir hayvanı yutan bir boa yılanını gösteriyordu. İşte yukarıdaki, o resmin bir kopyası.

Kitapta şöyle deniliyordu: “Boa yılanları avlarını, olduğu gibi, çiğnmeden yutarlar. Bu nedenle de hiç hareket edemezler ve sindirimin süreceği altı ay boyunca uyurlar.”

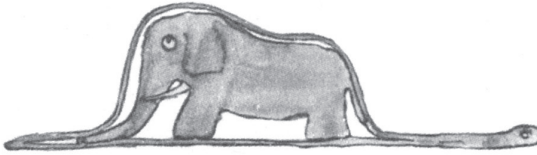
Bunun üzerine, balta girmemiş ormanlardaki serüvenler üzerinde uzun uzadıya düşünmüş, sonra renkli bir kalemle ilk deseni çizmeyi başarmıştım. 1 numaralı çizimimdi bu. Şöyle bir şeydi:

Başyapıtımı büyüklerle gösterip, çizimimden korkup korkmadıklarını sordum.

“Bir şapkadan korkulur mu?” diye cevap verdiler.

Çizimim bir şapka değildi. Yuttuğu fili sindirmeye uğraşan bir boa yılanının resmiydi. Arkasından, büyüklerin anlayabilmesi için, boa yılanının içini de çizdim. Büyüklerle her zaman her şeyi açıklamak zorundasınız. 2 numaralı çizimim şöyleydi:

Büyükler, dışı veya içi görünen boa yılanı çizimlerini bir kenara bırakıp, daha çok coğrafya, tarih, aritmetik veya dilbilgisiyle ilgilenmemi tavsiye ettiler. Bu yüzden, altı yaşındayken, müthiş olabileceğim ressamlık mesleğinden vazgeçtim. 1 numaralı ve 2 numaralı çizimlerimin başarılı olmaması hevesimi kırmıştı. Büyükler asla kendi başlarına bir şeyi anlamazlar. Çocuklar da büyüklerle her şeyi defalarca açıklamaktan yoruluyorlar.

Sonuçta başka bir meslek seçmek zorunda kalıp uçak kullanmayı öğrendim. Dünya'nın aşağı yukarı her tarafında uçtum. Ve doğrusunu söylemek gerekirse, coğrafya çok işime yaradı. Hemen ilk bakışta, Çin ile Arizona'yı birbirinden ayırt edebiliyordum. Geceleyin kaybolacak olursanız son derece yararlı bir şey bu.

Böylece, yaşamım boyunca, bir sürü ciddi insanla bir sürü temasım oldu. Büyüklerin arasında çok yaşadım. Onları çok yakından gördüm ve ne yazık ki haklarındaki olumsuz düşüncelerim pek fazla değişmedi.

Biraz olsun sağduyulu gibi görünen birine rastladığım zaman, hep yanımda taşıdığım 1 numaralı çizimimle derhal bir deneme yapıyordum. Anlayıp anlayamayacağını görmek istiyor, ama onlardan hep aynı cevabı alıyordum: “Bu bir şapka.” O zaman da ne boayılanlarından, ne balta girmemiş ormanlardan ne de yıldızlardan söz ediyor, onların seviyesine inerek briç oyunundan, golftan, siyasetten ve kravatlardan söz ediyordum. Ve büyükler, böylesine akli başında birini tanımış olmaktan memnun kalıyordu.

II

Sonuçta, bundan altı yıl önce, Sahra çölünün ortasında uçağım arıza yapana kadar, karşımda gerçekten konuşabileceğim birini bulamadan yalnız yaşadım. Motorumun bir parçası bozulmuştu. Uçakta benimle beraber ne bir tamirci ne de bir yolcu olduğundan, kendimi, zor bir tamiri tek başına yapmaya hazırladım. Benim için bir ölüm kalım sorunuydu bu. Çünkü en çok sekiz gün yetecek kadar içme suyum vardı.

İlk gece, insanların yaşadığı yerlerin yüzlerce kilometre uzağında, kumların üzerine yatarak uykuya daldım. Okyanusun ortasında sal üzerinde kalmış bir

kazazededen daha yalnızdım. Gün ağarırken tuhaf ince bir ses beni uyandırdığında şaşkınlığımı düşünün. Şöyle diyordu:

“Lütfen... bana bir koyun çizermisin!”

“Anlamadım!”

“Bana bir koyun çiz...”

Yıldırım çarpmışçasına ayağa fırladım. Gözlerimi iyice ovalayıp etrafıma baktım. Beni ciddiyetle inceleyen, olağanüstü görünüşlü küçük bir adam gördüm yanı başımda. İşte onun yıllar sonra yapabildiğim en iyi portresi bu. Ama çizimim, elbette, gerçeği kadar çekici olamadı. Bu benim hatam değil. Altı yaşındayken, büyükler ressamlık mesleğiyle ilgili olarak hevesimi kırdıklarından, dışı veya içi görünen boa yılanları dışında resim çizmeyi öğrenememiştim.

Fal taşı gibi açılmış gözlerle karşımdaki bu görüntüye şaşkın şaşkın bakıyordum. Unutmayın ki, insanların yaşadığı en yakın yerin yüzlerce kilometre uzağındaydım. Oysa karşımdaki küçük insan ne kaybolmuş, ne yorulmuş, ne acıkmış, ne susamış ne de korkmuş görünüyordu. İnsanların yaşadığı en yakın yerin yüzlerce kilometre uzağında, çölün ortasında kaybolmuş bir çocuğa da hiç benzemiyordu. Yeniden konuşabilecek duruma gelince sordum:

“İyi de senin ne işin var burada?”

Çok ciddi bir tavırla, usulca, aynı sözleri tekrar etti:

“Lütfen... bana bir koyun çiz!”

Karşınızdaki sır perdesi fazla etkileyici olduğu zaman, sizden istenilene karşı gelemiyorsunuz. İnsanların yaşadığı en yakın yerin yüzlerce kilometre uza-

İşte onun yıllar sonra yapabildiğim en iyi portresi.

ğında ölüm tehlikesiyle karşı karşıya kalmışken, ne kadar anlamsız gelse de, cebimden bir kâğıt ve bir dolmakalem çıkardım. Ancak, daha çok coğrafya, tarih, aritmetik ve dilbilgisi öğrenmiş olduğumu hatırlayıp, ona (biraz da sıkkın bir tavrıla) resim çizmesini bilmediğimi söyledim. Hemen cevap verdi:

“Önemli değil. Bana bir koyun çiz.”

Hayatımda hiç koyun çizmediğimden, daha önce yaptığım iki resimden birini, boa yılanının dıştan görünümünü çizdim ona. Küçük adamın cevabını alınca donakalmıştım:

“Hayır! Hayır! Boa yılanı içerisinde fil istemiyorum. Boa çok tehlikelidir, fil de çok fazla yer kaplar. Benim yaşadığım yer küçücük. Bir koyuna ihtiyacım var. Bana bir koyun çiz.”

Ben de çizdim.

Dikkatlice resme baktı.

“Hayır! Bu hasta bir koyun. Bana başka bir tane çiz.”

Çizdim.

Küçük dostum, hoşgörülü bir ifadeyle nazikçe gülümsedi:

“Senin de gördüğün gibi... koyun değil bu, koç. Boynuzları var.”

Bir kez daha çizdim.

Daha öncekiler gibi, o da olmamıştı:

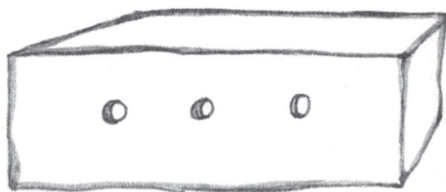
“Bu çok yaşlı. Uzun yaşayacak bir koyun istiyorum.”

Artık sabrım tükenmeye başlamıştı ve bir an önce de motorun arızasıyla ilgilenmek istediğimden, aşağıda gördüğünüz çizimi karalayıp açıkladım:

“Bu bir sandık. İstedğin koyun bu sandığın içinde.”

Deminden beri beni eleştiren genç yargıcımın yüzü beklemediğim bir şekilde aydınlanınca şaşırdım.

“Tam istediğim gibi! Sence bu koyun çok ot yer mi?”

“Niçin sordun?”

“Çünkü yaşadığım yer küçücük...”

“Sizin oradaki otlar ona yeter. Çok küçük bir koyun verdim sana.”

Başını eğip çizime dikkatlice baktı.

“O kadar da küçük değil... Bak, uyudu bile...”

İşte Küçük Prens’le işte böyle tanıştım...

III

Onun nereden geldiğini anlayabilmem için aradan uzun zaman geçmesi gerekti. Bana bir yığın soru soran Küçük Prens, nedense benim sorularımı hiç duymuyor gibiydi. Arada bir ağzından çıkan bazı sözcükler sayesinde her şey yavaş yavaş açıklığa kavuştu. Örneğin, ilk defa uçağımı gördüğü zaman (uçağımı çizmeyeceğim; benim için çok zor bir çizim bu) çok şaşırdı:

“Nedir bu şey?”

“Şey değil. Uçuyor. Bunun adı uçak. Benim uçağım!”

Uçtuğumu kendisine söylerken gurur duymuştum. Hemen haykırdı:

“Olamaz! Sen gökyüzünden mi indin?”

“Evet,” dedim alçakgönüllü bir ses tonuyla.

“Bak işte bu çok komik!”

Küçük Prens, beni o anda çok sinirlendiren müthiş bir kahkaha atmıştı. Uğradığım talihsizliklerin ciddiye alınmasını isterim her zaman. Ardından da şunu ekledi:

“Demek ki sen de gökyüzünden geliyorsun. Hangi gezegendensin?”

Küçük Prens’in buradaki varlığının sırrı aniden aydınlanır gibi oldu. Aklıma gelen şeyi hemen sordum:

“Sen, başka bir gezegenden mi geliyorsun?”

Cevap vermedi. Başını usulca sallayarak uçağıma bakıyordu.

“Gerçi... bu araçla çok uzaklardan geliyor olamazsın...”

Uzun bir süre derin düşüncelere daldı. Ardından da, çizdiğim koyunu cebinden çıkarıp, hazinesini hayranlıkla seyretmeye koyuldu.

Anlayabileceğiniz gibi, Küçük Prens’in “başka gezegenler”e ilişkin bu yarım itirafı merakımı uyandırmıştı. Daha fazla bir şeyler öğrenmeye çalıştım:

“Nereden geliyorsun küçük adam? Senin evin neresi? Koyunumu nereye götürmek istiyorsun?”

Düşünceli bir sessizlikten sonra konuştu:

“Bana verdiğin sandığın iyi tarafı, gece olunca koyunuma ev olabilmesi.”

“Tabii. Bana iyi davranırsan, gündüz vakti koyununu bağlaman için ip de vereceğim. Bir de kazık...”

Bu önerim Küçük Prens’in gücüne gider gibi oldu.

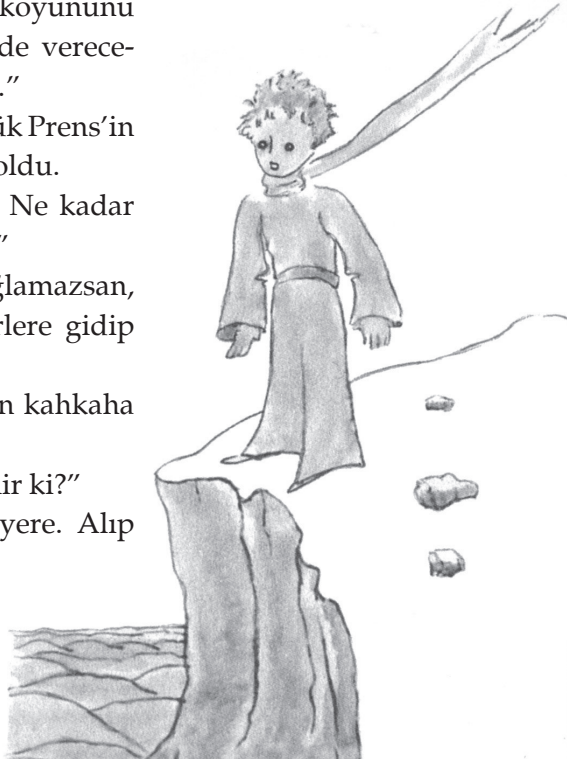
“Bağlamak mı? Ne kadar garip bir düşünce!”

“Ama bağlamazsan, olmayacak bir yerlere gidip kaybolur...”

Dostum yeniden kahkaha attı:

“Nereye gidebilir ki?”

“Herhangi bir yere. Alıp başını gider...”

Küçük Prens ciddi bir havayla şöyle dedi:

“Bu bir sorun değil. O kadar küçük ki yaşadığım yer...”

Ve biraz üzgünce ekledi:

“Alıp başını gitse de fazla uzaklaşacağı bir yer yok...”

IV

Böylece, çok önemli ikinci bir şeyi öğrenmiş oluyordum: geldiği gezegen, hemen hemen bir ev büyüklüğündeydi!

Çok şaşırtıcı değildi bu. Dünya, Jüpiter, Mars, Venüs gibi, ad verilmiş olan büyük gezegenlerin dışında, çok küçük olduklarından teleskopla bile zar zor görülebilen yüzlerce başka gök cismi olduğunu biliyordum. Bir gökbilimci bunlardan birini keşfettiğinde ona isim yerine bir numara veriyor çoğu zaman. “325 numaralı gök cismi” diyor örneğin.

Küçük Prens’in geldiği gezegenin B 612 numaralı gök cismi olduğuna inanmak için ciddi nedenlerim var. Bu gök cisim, sadece bir kez ve yalnızca bir Türk gökbilimci tarafından teleskoptan görülmüştü.

Gökbilimci, uluslararası bir gökbilim kongresi sıra-

Küçük Prens, küçük gezegen B 612'de.

ÇOCUKLAR İÇİN KLASİKLER

KÜÇÜK PRENS, hem çocuklara hem de yetişkinlere seslenen klasik bir yapıt.

Bu yapıt, başka bir gezegenden gelen ve çölde bir havacının karşısına çıkan küçük bir çocukla –kitaptaki Küçük Prens’le– ve bu çocuğun yıldızlararası gezileriyle ilgilidir. Bu geziler, aslında “insanlık durumu”nun da sembolik öyküsüdür.

Kitabın ilk basımı, yazarın ölümünden bir yıl önce, 1943’te yapılmıştır.

ISBN 978-975-14-1649-0

9 789751 416490

₺ 7,50